voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 10 december 2024

Onderwerp **Schoon Zwolle: Beheerplan Reiniging**
Versienummer 1.1

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Samenvatting
Het schoonhouden van de stad heeft een groot effect op het welzijn van de inwoners en de uitstraling van de stad. De raad heeft aangegeven op de hoogte te willen blijven van hoe we de stad schoonhouden. Door de vele stedelijke en landelijke ontwikkelingen is het belangrijk om slimmer en wendbaarder te werken. Dit doen we op basis van het Beheerplan Reiniging. Dit plan bevat ambities, doelen en concrete maatregelen. We leggen de nadruk op het verzamelen van data die representatief is voor wat inwoners vinden, we betrekken inwoners in het schoonhouden van de stad en we professionaliseren onze inzet. Zo komen we in de toekomst tot een slimmere, efficiëntere manier om de stad schoon te houden.

Bijlagen
1. Schoon Zwolle: Beheerplan Reiniging 2025-2028

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
1. Schoon Zwolle: Beheerplan Reiniging 2025-2028

Datum 10 december 2024

Inleiding

Zwolle is, volgens alle objectieve kwaliteitsmetingen, een schone stad. We zien wel dat de kwaliteit de afgelopen jaren onder druk is komen te staan. En dat de beleving van inwoners over hoe schoon de stad is niet altijd aansluit op onze technische metingen. Daarnaast zorgt de groei van de stad ervoor dat meer mensen gebruik maken van de openbare ruimte. Dat vergroot de uitdaging om Zwolle schoon te houden. Daarnaast heeft landelijke en Europese wet- en regelgeving, zoals het statiegeld op blikjes, ook effect op de openbare ruimte. Verder heeft Zwolle ook een groot netwerk aan vrijwilligers. Dit zijn onder andere de 800 vrijwilligers en de partners vanuit de subsidieregeling Schoon Zwolle die zich inzetten voor een schone stad.

De vele ontwikkelingen vragen om een meer wendbare aanpak. Zo beperken we samen met onze partners de kostentoename en is er ruimte voor maatwerk. De maatregelen in het beheerplan dragen hieraan bij. We gaan (meer) relevante data verzamelen die aansluit bij de beleving van inwoners. En we zoeken nog actiever de verbinding met maatschappelijke partners zoals vrijwilligersorganisaties. Zij weten immers wat er buiten speelt. Verder zetten we in op een nog professionelere en meer transparante relatie met ROVA. Zo houden we de steeds drukkere stad slimmer schoon. Dat betekent dat we efficiënter en effectiever gaan werken.

Kader

- Omgevingsvisie ‘Ons Zwolle van morgen 2030’
- Art. 15-16 Wegenwet
- Art. 14-17 Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle 2022

Kernboodschap

We gaan, op basis van heldere ambities en doelen, maatregelen uitvoeren om Zwolle schoon te houden. Dat doen we omdat er veel ontwikkelingen zijn. De maatregelen leveren een efficiëntere, wendbaardere manier van reinigen op. Dit is goed voor hoe schoon inwoners de stad vinden én beperkt toekomstige kostenstijgingen.

Toelichting

<u>Reiniging</u>

Reiniging is het schoonhouden van de stad. Het grootste deel van de professionele inzet hierin doet onze uitvoeringspartner ROVA. Zij zijn onder andere verantwoordelijk voor het straatvegen, het legen en onderhouden van prullenbakken en het verwijderen van graffiti. Gemeente Zwolle voert zelf ook taken uit. Het gaat dan bijvoorbeeld om het contact met onze ruim 800 zwerfafvalvrijwilligers, het beheer van de Subsidieregeling Schoon Zwolle en de afspraken met ROVA.

Het reinigen van kolken, het riool en het onderhoud van het groen valt niet onder het beheerplan Schoon Zwolle. Dit is onderdeel van de overige plannen met betrekking tot het beheer van de openbare ruimte.

<u>Aanleiding</u>

De grootste aanleiding is dat de druk op de Zwolse openbare ruimte toeneemt. Door de in- en uitbreiding van de stad en de toename van bezoekers en evenementen is het lastiger om de stad schoon te houden. Verder zien we het effect van de steeds uitgebreidere landelijke en Europese wet- en regelgeving. Bijvoorbeeld het statiegeld op blikjes. Zulke ontwikkelingen hebben effect op wat mensen kopen, weggooien en achterlaten in de openbare ruimte. Verder zijn inwoners steeds meer

betrokken bij de schone stad. Zij verwachten een schone buurt, maar dragen daar zelf ook graag aan bij. Deze ontwikkelingen moeten een plek krijgen in hoe wij werken.

Daarom is het nodig om heldere ambities, doelen en maatregelen op te stellen. Met meer data en slimmere werkwijzen maken we de uitvoering wendbaarder. Zo houden we de reiniging in de toekomst betaalbaar en blijven we zorgen voor een schone stad.

Veranderingen

Met de ambities, doelen en maatregelen zorgen we dat we in de toekomst efficiënter en effectiever inzet kunnen plegen voor een schone stad. Door slimmer te werken willen we in de toekomst grootschalige kostenstijging voorkomen. Ook willen we beter inzicht krijgen in de beleving van inwoners. De ambitie is en blijft een schoon Zwolle. De concrete doelen voor 2025-2028 zijn als volgt:

1. We weten hoe schoon de stad is en of inwoners dit ook zo ervaren:
   We schouwen maandelijks op basis van relevante en representatieve beeldmeetlatten én we vragen inwoners naar hun ervaring via bijvoorbeeld het Buurt-voor-Buurt Onderzoek

2. Inwoners helpen mee aan een schoon Zwolle
   We informeren en faciliteren de inwoners van Zwolle zodat zij kunnen meehelpen aan een schoon Zwolle

3. We blijven doorontwikkelen
   Gemeente Zwolle en ROVA blijven doorontwikkelen. Daarom hebben we duidelijke kaders en afspraken. Vanaf uiterlijk 2026 werken we met een open begroting. We passen nieuwe mogelijkheden toe zodat we professioneel en efficiënt blijven werken.

Deze doelen zijn gebaseerd op een evaluatie van de stand van zaken van de reiniging in Zwolle. Zo zien we nu bijvoorbeeld dat de stad volgens onze technische metingen schoon is. Toch ervaren inwoners dit soms anders. Door te veranderen welke data we verzamelen en gebruiken, weten we beter hoe schoon de wijken worden *ervaren*. En door meer contact met inwoners te hebben en onze werkwijze aan te passen op wat zij nodig hebben, weten we beter wat er buiten speelt. Door onze samenwerking met ROVA te professionaliseren zorgen we dat we de uitvoering beter kunnen sturen. Ieder doel heeft meerdere onderliggende maatregelen (bijlage 2). Om doel 3 te halen gaan we bijvoorbeeld experimenteren met ‘gedifferentieerde inzet’: we wijken af van onze vaste schema’s en technische standaarden om beter aan te sluiten op wat een buurt nodig heeft. Zo willen we de kostenstijging ook beperken.

Voorbeelden nieuwe werkwijze

De stationsomgeving is een voorbeeld van een hoogdynamisch gebied (veel bezoekers en belanghebbenden) waar we gaan experimenteren met het slimmer schoonmaken van de stad. De omgevingsvisie schrijft voor dat dit gebied extra schoon dient te zijn. Het afgelopen jaar hebben we al extra inzet gepleegd. We hebben bijvoorbeeld samengewerkt met Tactus Verslavingszorg om zichtbaar zwerfafval op te ruimen. De cliënten hebben zo een nuttige dagbesteding en zijn daarmee ook een ambassadeur voor een schoon Zwolle. In Q1 2025 start een onderzoek naar wat naast ‘vegen en prikken’ andere efficiënte interventies zijn om dit drukbezochte gebied schoner te houden en te ervaren. Bijvoorbeeld door een ander type afvalbak op logische plekken te plaatsen in combinatie met een bewustwordingscampagne. Hierbij gaat extra aandacht uit naar de locatierelevante vervuiling. Bij

het station gaat het dan voornamelijk om statiegeldverpakkingen en sigarettenpeuken. De bedoeling is dat de lessen uit dit gebied ook van toepassing kunnen zijn in de andere hoogdynamische gebieden in de stad.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Dit voorstel is gericht op interne uitvoering en de afspraken die we hebben met ROVA. Daarom hebben we geen actieve participatie uitgevoerd. Bepaalde maatregelen kunnen wel (indirect) effect hebben op inwoners en bepaalde organisaties Daarom gaan we bij de uitvoering van specifieke maatregelen input vragen bij betrokkenen. Bijvoorbeeld bij Zwollenaren die vrijwillig zwerfafval opruimen. Zo stemmen we ons werk effectief af met betrokkenen. En kunnen zij input geven over zaken die voor hen relevant zijn.

Communicatie
Over onze veranderende werkwijze wordt niet actief gecommuniceerd. Want we veranderen voornamelijk onze interne uitvoering om beter te reinigen en meer inzicht te krijgen. Als we aan de slag gaan met maatregelen die direct effect hebben in de openbare ruimte, zoals experimenteren met andere inzet, dan zullen we betrokkenen informeren.

Financiën
Het beheerplan reiniging bevat geen financiële wijzigingen. De gelden die nodig zijn voor de reiniging zijn structurele middelen.

In de begroting van 2024 is structureel €160.000,- toegekend om de stationsomgeving extra schoon te houden. Dit bedrag wordt vanaf Q1 2025 ingezet om onderzoeken en pilots uit te voeren. Hiermee hopen wij beter aan te sluiten bij de ‘schoonbeleving’ van de inwoners en bezoekers. Zo zetten we de gelden slimmer in.

Risico’s
Het beheerplan bevat experimenten om slimmer te kunnen reinigen. Dit betekent dat het mogelijk is dat de reinigingsinzet in de toekomst op bepaalde plaatsen verandert. Zoals minder vegen in gebieden waar het altijd erg schoon is, en meer vegen op plekken waar er meer vervuiling is. Het is ook mogelijk dat de experimenten niet het gewenste resultaat opleveren. En dat een locatie hierdoor tijdelijk minder schoon is dan inwoners gewend zijn. Dit risico beheersen we door altijd eerst onderzoek te doen zodat we hierop kunnen monitoren. Ook beperken we in eerste instantie de schaal van de onderzoeken. We stemmen deze experimenten ook goed af met de uitvoeringsexperts van ROVA.

Vervolg
In 2025 beginnen we met het uitvoeren van de eerste maatregelen. Vervolgens werken we de maatregelen volgens de planning af. In 2028 wordt het beheerplan geëvalueerd en wordt er een nieuw plan opgesteld.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Datum 10 december 2024

burgemeester, Peter Snijders

waarnemend secretaris, Frank Wijnandts